

Obdobje enoumne demokracije

Neverjetno, kako hitro se je po tej naši deželi razplasla epidemija skleroze. Preveč smo bili zverovani vase, da bi lahko ugotovili, kako smo neodporni na te vrste bolezen, ko pa je prišla je bilo že prepozno. Pravzaprav je postala modna muha in skorajda navada. Če je sklerozna napadla sosede in sodelavce, potem je skrajno nespodobno, da ne napade tudi Vas, kajti izstopanje za vsako ceno ni ravno vrlina.

Pa vendar se zdijo, da bi nekaj dobrih odklonov v levo ali desno kar koristilo. Tako bi morda le spoznali, da smo živeli tudi v preteklem in ne le v sedanjem času. Morda bi nas kdo spomnil dolgih razprav, prerekjan in zamer na različnih zborih, javnih razpravah, okroglih mizah, skupščinskih sejah. Spomnil bi nas, kako smo porabili mesece in mesece, da smo se pretolkli do nekaterih "za vse sprejemljivih rešitev", spomnil bi nas na to, da smo se o imenu neke ulice dogovarjali in dogovarjali, da smo pred dolgimi leti vedeli, kako celovita stvar je urejanje okolja in smo vabili v goste študente in univerzitetne profesorje. In potem bi nas opozoril, da smo vse postopke naenkrat skrajšali na polovico in še bolj, in bi vprašal vse nekdanje rompiškatole, kako to, da so nenadoma obmolknili. Je to zato, ker so zdaj na oblasti, ali so se morda utrudili?

Ali smo res dosegli stopnjo čudežne popolnosti ali pa smo le vstopili v novo obdobje enoumne demokracije?

Mef

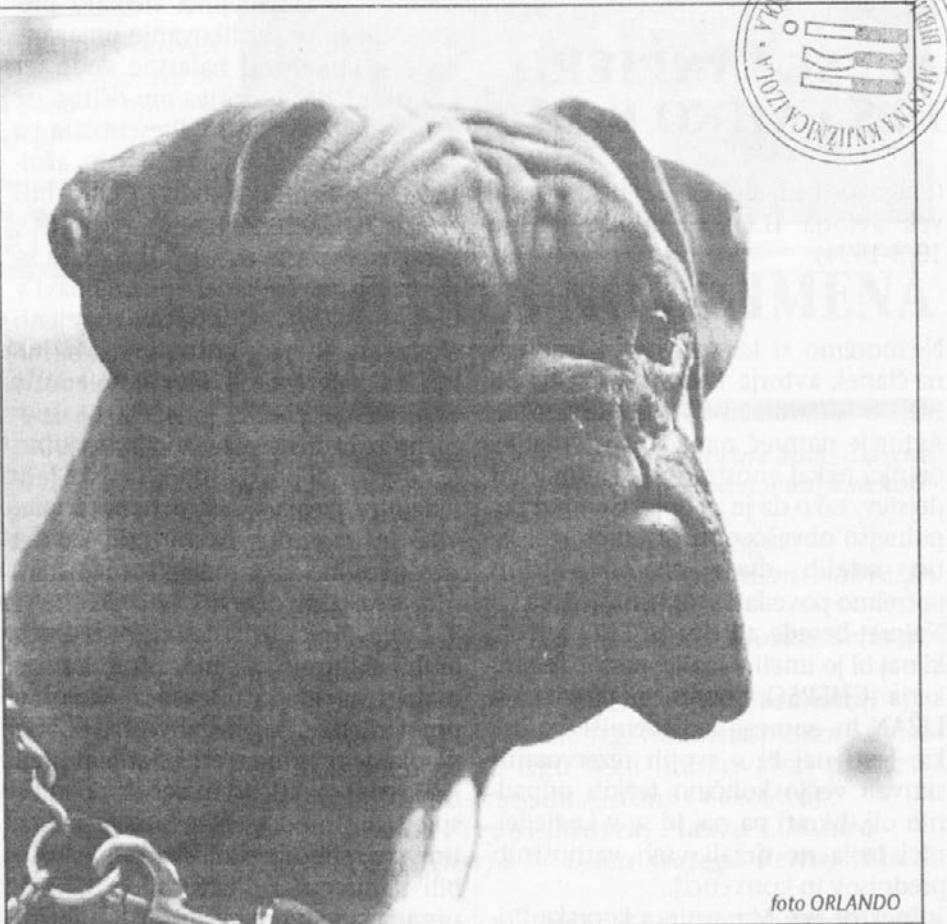

foto ORLANDO

ZA BOLJŠO ŠOLO

2. Sporočilo

Kluba staršev za boljšo šolo

Mogoče zveni nepomembno, da se skupina ljudi pogovarja o sanitarijah, o toaletnem papirju, milu, brisačah (ki so lahko papirnate, da se jih odvrže) in o eni sami brisači v razredu, s katero se ne obrišejo, pač pa prej umažejo. Vse to se ne dogaja, nekje, pač pa na naši osnovni šoli V. Šmuc v Izoli.

Sanitarije so preživete, puščajo, otroci stopajo po vodi in to nosijo na svojih copatkih naokrog. Hudo je, če ti otroci priteče domov, steče v stranišče, ker je ves pouk "zadrževal" - če pa ni papirja itd... Minimalne higienske razmere v šoli, zahtevajo v sanitarijah papir, milo in brisače. Mislimo, da nismo več tam, kjer bi nam kdorkoli rekeli, da denarja za to ni! Denar za to mora biti!! Razkošje ali potreba - ena dežurna snažilka, ki bi tudi dopoldan poskrbela za suha in čista stranišča. Naj otroci vedo na koga se obrniti in tudi tisti

"lumpi", ki to počenjajo zanalašč, naj vedo, da jih nekdo opazuje.

Želimo si, da bi naši otroci živeli v čistem, zdravem okolju, da bi se, ne samo izognili bolezni, ampak, da bi odrasli v vzgojene, civilizirane odrasle.

VABILO

V ponedeljek, 28. marca 1994 ob 17. uri na Pittonijevi 2, bo z nami psihologinja iz Svetovalnega centra v Ljubljani, **Marja Strojin**, ki se je prijazno odzvala našemu povabilu. Predstavila nam bo delovanje klubov staršev po Sloveniji. Gospa Strojinova že od vsega začetka spremlja delo klubov in nam bo lahko marsikaj koristnega povedala iz svojih bogatih izkušenj.

Vsi tisti, ki niste zadovoljni z odgovori odgovornih: "Šola je prevelika, nič se ne da storiti," ipd., pridite, pridružite se nam in skupaj bomo pomagali, da bo tudi ta velika šola postala čista, bolj prijazna - v zadovoljstvo vseh: otrok, staršev in učiteljev.

**Klub staršev za boljšo šolo Izola
Pittonijeva 2, tel. 65-311
(v prostorih Posvetovalnice za mlade in starše)**

62

24. Mar.
1994

V tej številki še:

- LADJEDELNICA
- OGOVARJA
- SLOW MOTION
- CELESTINA PARKIRA

LEPA VEST

Manziolijeva palača bo letos morda le dočakala nadaljevanje del. Republiško ministrstvo za kulturo je menda že izplačalo zunanjemu ministrstvu nekaj več kot 17 milijonov tolarjev, kolikor naj bi znašal 50 odstotni delež Slovenije pri obnovi te lepe palače. O obnovi sta se namreč dogovorili zunanjji ministrstvi Italije in Slovenije, odprtlo pa ostaja vprašanje, kaj bo pravzaprav predstaviljalo delež Italije. Dosedanje manevriranje z ustanavljanjem nekaknega restavracijskega centra se je izkazalo za navadno zavlačevanje in prodajanje megle, zato bi morda najprimernejše dogovoriti drugo vsebino bodoče obnovljene palače. Dejstvo, da bo Slovenija nakazala svoj delež za obnovo palače pa je vendarle lepa vest.

PTT's NOT DEAD je vaša rubrika, spoštovani bralci. V njej objavljamo vaše odgovore, mnenja in reakcije na zapise v Mandraču ali dogodek okrog nas. Po sklepu časopisnega sveta prispevki za to rubriko ne smejo biti daljši od 45 tipkanih vrstic, morajo pa biti podpisani in sploh v skladu z ustreznim zakonodajom.

Naš naslov je: Mandrač, Veliki trg 1, 66310 Izola, telefon pa 066/61-139

ALI SE ŠANPIERO RES LAHKO BOJI ?

(Odgovor Ladjedelnice Izola na sestavek avtorja H.O. v Mandraču dne 10/3-1994)

Ne moremo si kaj, da ne bi reagirali na članek avtorja H.O.: "ŠANPIERO SE BOJI" v Mandraču z dne 10/3-1994. Avtor je namreč nanizal o naši ladjedelnici nekaj enostranskih tolmačenj dejstev, tako da je za objektivno in popolnje obveščenost občanov izolske (in ostalih dveh obalnih občin) potrebno povedati vsaj še naslednje. Najprej beseda ali dve o "EKO MINI", ki naj bi jo imeli v Izoli v podobah tankerja CHERSO, posebnega plovila VILIŽAN in samega ladjedelnškega doha. Le-ti naj bi v svojih rezervoarjih skrivali večjo količino težkih odpadnih olj, hkrati pa naj bi se v Ladjedelnici Izola ne držali vseh varnostnih predpisov in konvencij.

Inšpektor Ivo Maraspin s koprske Pristaniške kapitanije, ki je na plovilu CHERSO osebno vsaj dvakrat opravil inšpekcijo, opravlja pa tudi redno in stalno inšpekcijsko kontrolu ostalih ladjedelnških plovnih naprav in prostorov, je pred kratkim ugotovil, da "...je v plovilu CHERSO 9.000 ton kalužnih (umazanih) voda, ki v zaprtih rezervoarjih okolju niso nevarne...". Ugotovil je tudi, da je bil na tem tankerju (kot je to tudi stalna praksa na vseh ostalih plovilih, ki prihajajo na popravilo v Ladjedelnico Izola), strokovno opravljen "gas-free" postopek, pri katerem se z ventilatorji razpiha zmes plinov, ki bi lahko povzročili eksplozijo. Povdariti pa je potrebno, da so inšpekcijski organi tudi pred tem redno opravljali kontrolne preglede v Ladjedelnici in so bili vsi vzeti vzorci vedno negativni.

Skratka, dejavnost izolske ladjedelnice je pod permanentno kontrolo inšpekcijskih služb in Pristaniške kapitanije Koper, ki tako dosledno in natančno izvajajo svoje pregledne in nadzor, da nas včasih to celo že malce moti...

O ekološki ladji VILIŽAN, ki naj bi bila "... polna odpadnih olj ...", pa samo to: ekološko plovilo - maona VILIŽAN je bilo zgrajeno in opremljeno prav za zbiranje odpadnih voda in ga naša lad-

jedelnica v te namene tudi redno uporablja. Grajeno je bilo pod nadzorstvom Croatia-registra (bivši Yugo-registar) in je bilo registrirano pri Pristaniški kapitaniji Koper po podrobnom predhodnem preverjanju vseh potrebnih dokumentov.

Nad "strokovnostjo" avtorja članka smo bili v ladjedelnici nemalo presenečeni (n.pr. razlikovanje umazane vode v tankih od balastne vode ter event. ostankov goriva mu očitno ne uspeva najbolje, itd.). Presenečata pa nas prav tako tudi svežina in ažurnost navedenih podatkov. V cilju, biti čim bolj spreten novinar, je avtor H.O. spregledal, da se na istih ladjah, ki se popravljajo v Izoli, del opravil obavi v doku v Trstu, torej v državi z urejeno ekologijo. Ni nam poznano, da bi Italija na kateremkoli nivoju tolerirala neprimerena plovila, prispela tja izključno iz Ladjedelnice Izola... Verjetno je odveč tudi povdariti, da izolska ladjedelnica izvaja vsa strokovna popravila in remonte plovil pod enako mednarodno zakonodajo kot ladjedelnice v sosednji državi.

V Ladjedelnici Izola je bilo v zadnjih letih, skromno rečeno, storjeno ne malo tega glede reševanja ekološke problematike, saj negativnih vplivov na okolje (v primerjavi s stanjem pred leti) sedaj praktično ni več. V skladu s sprejetim in od vseh inštitucij podprtih programom ekološke sanacije so bili namreč v ladjedelnici (pod stalnim nadzorstvom inšpekcijskih služb) izvedeni rigorozni ukrepi na področju varstva morja, obale in zraka pred ev. onesnaženjem. Tako razpolagamo v ta namen trenutno z naslednjimi kapacetiami:

- na morju:

plovilo VILIŽAN za zbiranje vseh vrst zaoljenih voda in oljnih odpadkov z ladij v slovenskem morju, s prostornino tankov skoraj 400 m³, sistemom za prečrpavanje tekočin, sistemom za gretje tovora, diesel-generatorjem in ekološko opremo, med katero so najpomembnejše plavajoče zaščitne zavese v dolžini 250 m, v teku pa je tudi nabava oljnega posnemalnika (skimmerja);

- na kopnem:

postavljena je kompletna organizacija odvzemna in transporta odpadnih olj, goriv, emulzij, gošč in drugih odpadnih tekočin ter je za ta namen ustrezno opremljena in usposobljena strokovna ekološka služba in ekipa. Posebej je tudi urejen in od ostale dejavnosti ločen prostor z nadaljnimi 200 m³ skladiščnih kapacet, čistilno napravo in dvema separatorjem ter opremo, ki omogoča odvzem oljne sestavine in gošče ter nevtralizacijo vodne faze. Na novo ustanovljen in opremljen laboratorij omogoča predhodno

kontrolo mejnih vrednosti, itd.

Ladjedelnica razpolaga tudi z vsemi potrebnimi soglasji in dovoljenji v skladu z veljavno zakonodajo, za končno nevtralizacijo oz. odlaganje odpadnih snovi pa smo sklenili ustrezen sporazume in pogodbe s specializiranimi institucijami tako doma kot v tujini.

Skratka, v ladjedelnici zagotavljamo, da je prav naša dodatna ekološka dejavnost jamstvo, da se nekontrolirani in nevidenitirani materiali ne morejo pojavit - ne na plovilih, še manj pa v ladjedelnici ali njeni okolici.

Sedaj pa sprašujemo pisca H.O., vkakor je prebivalec oz. občan Izole, kam izpušča svoje ..... iz WC in pralnega stroja? Se je mogoče kdaj vprašal, kam gre vsa ta mestna kanalizacijska nesna-ga? In, ali med drugim nimamo tudi vsi mi pravice izvedeti, zakaj v zali-včku med Delamarisom in Ladjedelnico ob močnih nalivih poginjajo ribe? Sicer pa se nam ob tem članku hočeš nočeš porajajo nekatera vprašanja - kot n. pr.:

- komu je v tem času v interesu blatenje izolske ladjedelnice?

- kako si lahko nekdo na tak način dovoli razpravljati o strokovnih vprašanjih, ki jih slabo (ali pa sploh ne) pozna in ali ni morda vse to namerno sproženo?

Avtorja članka H.O. vsekakor vabimo, da se ob priliki oglesi pri nas, da mu pobliže predstavimo prizadevanja in tudi dosežene uspehe ladjedelnice na področju varstva okolja. Tako se bo lahko na licu mesta prepričal, ali se "... Šanpiero res lahko boji..."!

LADJEDELNIČKA IZOLA, d.o.o.

P.S.: Avtorju H.O. v informacijo: tanker AMOCO CADIZ je zaradi okvare na krmilni napravi nasedel ob obali Normandije in z razlito nafto onesnažil okolje leta 1978, ne pa leta 1974!

PRIPIS UREDNIŠTVA:

Prispevek Ladjedelnice je sicer daljši kot so običajna pisma v tej rubriki, ker pa ima po zakonu o obveščanju pravico do odgovora v enakem obsegu kot je bil članek in ker gre za pojasnila, ki so širši javnosti gotovo zanimiva, smo pismo objavili v celoti. O namigih pa le to, da je Mandrač doslej vedno ravnal samostojno v skladu z neodvisno uredniško politiko, zato niti v prvem, niti v drugem planu ni bilo drugih interesov kot okoljevarstvenih. Za te pa smo, kot je moč prebrati, vsi enako zainteresirani.

SLOW MOTION

Lastniki in najemniki stanovanj, hiš ali poslovnih prostorov v Ljubljanski, Koprski in drugih ulicah, ki jih je doletelo pretlakovanje ulic s strahom opazujejo potek del, ki naj bi po zagotovilih občinske vlade in izvajalca (Stavbenik Koper) trajala tja do 3. avgusta tega leta. Že laičen pogled na tehnologijo, število delavcev, predvsem pa na tempo del daje slutiti, da se bo vse skupaj zavleklo do konca leta.

Stanovalci bodo nekako že potrpeli, najemniki poslovnih prostorov pa v tem obdobju lahko tudi propadejo. Ali se občina lahko zadovolji z ugotovitvijo, da bodo na njihove, že obnovljene lokacije, pač prišli drugi najemniki?

ŠE VEDNO LONKA

Še vedno ni znano kaj bo z izolsko tržnicą Lonko. Na razpis za oddajo Lonke v najem sta sicer prispeli dve ponudbi. Izolski izvršni svet je danes obravnaval obe ponudbi, odločitve pa še vedno ni sprejel.

Podjetje Intour iz Kopra bi Lonko uredilo podobno kot srednjeveško tržnico v Portorožu, po drugi ponudbi pa bi se na Lonki izpeljal projekt "Ribarija" s specializirano ribjo ponudbo. Pri projektu sodelujejo Delmar, Srednja gostinska in turistična šola in nekateri drugi izolski podjetniki. Ker sta oba projekta finančno kar obsežna, je izvršni svet zahteval dodatne garancije za izpeljavo projektov do 1. julija.

Pobuda za ureditev lonke pa je prišla tudi s strani izolskih trgovcev in obrtnikov. Ti naj bi v poletnem času na Lonki prodajali svoje izdelke. Vlada bi se Lonke res rada znebila, vendar pa bodo vseeno pazili, da bi tržnici dali neko vsebino. Prav vsebina bo poleg cene najpomembnejši kriterij za oddajo Lonke v najem. Dokončno odločitev o najemniku Lonke bo izolski izvršni svet sprejel na naslednji seji.

PRIVATNA VRTNARIJA

Izolska vrtnarija ni bila posebno donosna dejavnost izolskega komunalnega podjetja. Poslovala je s takojmenovano pozitivno ničlo, zato so se na komunalnem podjetju odločili, da vrtnarijo prepustijo privavnim rokam. Gre za 8000 kvadratnih metrov površine, od tega tudi nekaj pokritih prostorov. Na razpis se lahko prijavijo vse fizične in pravne osebe. Cena najema je 2500 DEM mesečno.

OD DANES NOVA IMENA ULIC IN TRGOV ?

Na današnjem zasedanju skupščine občine bodo delegati med drugim sprejemali predlog o preimenovanju nekaterih ulic in trgov v mestu.

Za osvežitev spomina naštejmo predloge:
Kidričeve nabrežje - naj bi postalo Sončno nabrežje, v italijanskem jeziku Riva del sole
Trg 29. novembra - Trg republike, Piazza della repubblica

Trg 22. julija - Manziolijev trg, Piazza Manzoli
 Včasih je to bil Lovisatov trg, oziroma piazza Lovisato, domačini pa so trgu rekli ljubkovalno piazzeta.
 (vir: raccolte illustrate da Antonio Vascotto)
Trg pri bolnici - Trg Sv. Mavra, Piazza s. Mauro
Ulica B. Kraigherja - Ulica svetega Petra, Via S. Piero
Ulica Oktobrske revolucije - Ulica pri vodnjaku, Via al pozzo

Leninova ulica - Vodovodna ulica, Via dell'acquedotto

V kolikor bodo predlogi sprejeti, koliko časa boste potrebovali, da boste poznali svoj pravi naslov, ali pa boste še nekaj časa živel v Oktobrski. Revoluciji namreč.

KRAJEVNE SKUPNOSTI OBČINE IZOLA

VABIJO NA JAVNI RAZPRAVI

v fazi javne razgrnitve

PROSTORSKIH UREDITVENIH POGOJEV

za sanacijo

degradiranega prostora občine Izola, ki bosta:

**ZA OBMOČJE
MESTNEGA PREDELA OBČINE IZOLA**
 v skupščinski dvorani, Kristanov trg št.1
v petek 25.3.1994 ob 17.00 uri

ZA PODŽELSKI DEL OBČINE

v Zadružnem domu v Kortah

v petek, 25.3.1994 ob 19.00 uri

VABLJENI !

vij Orlando

CELESTINA NA PARKIRIŠČU

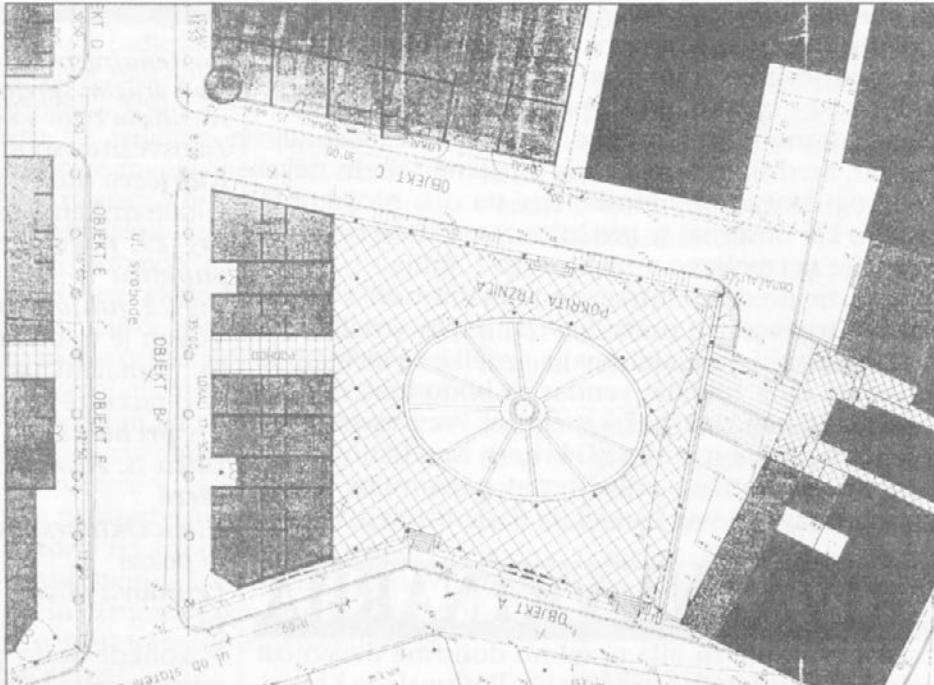

In kaj pravi tržnična legenda Celestina? Pravi predvsem to, da bi bilo treba urediti tudi okolico trga in da je treba poskrbeti tudi za potrebe branjevcov. To pa bi dosegli tako, da bi postavili vsaj majhno okrepčevalnico, ki pa bi seveda morala biti urejena tako, da bi prostora ne skazila. Tako bi imeli kupci in prodajalci, kje počivati. Kot sama pravi bi prostor sploh ne bil napačen, če bi se le malo vložilo v njega in rešilo določene probleme. Že samo pokritje tržnice, bi po njenem rešilo ogromno problemov. O tem pa bodo odločali drugi.

Posebej zanimivo pa je to, da se v občinskih predalih medtem prašijo načrti za delno pokrito tržnico v starem delu mesta, za pošto.
Iz našega arhiva smo izkopali del načrta za

(IVB) Stare izolske tržnice ni več. Se pa zato poraja nova, ki je trenutno dobila mesto na parkirišču pri Zdravstvenem domu. Kako se bo nova lokacija "prijela" bo pokazal čas, vendar pa prodajalci sadja in zelenjave že sedaj kujejo načrte, kaj vse bi bilo še potrebno storiti, da bi novi prostor naredili čim bolj primeren v njihovo in kupčeve zadovoljstvo.

Koliko je prostor za tržnico primeren že sedaj je zelo vprašljivo, saj prah in izpušni plini iz avtomobilov, ki so in še bodo tam parkirani, prav gotovo motijo prodajalce in kupce. Nenavsezadnje ni nikomur vseeno, če bo z zelenjavo v loncu kuhal tudi svinec in prah. Kot že rečeno imajo nekateri pro-

tržnico, ki bi imela pokriti prehod tudi s sedanjega Kristanovega trga. O tem načrtu so se v obdobju "enoumja" kresala mnenja na različnih ravneh, od krajevne skupnosti naprej. V bolj demokratičnih časih je bila odločitev o začasni lokaciji tržnice sprejeta po kratkem postopku na seji občinske vlade. Saj ne gre, da bi dvomili v upravičenost ali neupravičenost te odločitve, gre le za dejstvo, da smo delali, plačevali in se prerekali o načrtih, ki jih zdaj lahko vržemo v smeti.

O začasni tržnici le to, da jo imajo pod drobnogledom sanitarni inšpektorji, ki so jih občani obvestili o umazaniji na novi tržnici in o tem, da bi prodajne stojnice med selitvijo lahko vsaj oprali.

O, zdaj že bivši tržnici oziroma o Kristanovem trgu pa le nostalgična misel: res bo lepo, če bo tam nekoč spet park s kavarščkih mizicami in odrom za komorne koncerte.

Izola takšen kraj zares potrebuje.

dalci konkretne predloge, vendar pa je za njihovo izvedbo potreben denar in послuh tistih, ki bodo odločali o nadaljni usodi "trenutno" premeščene tržnice. Nekateri izmed prodajalcev so tudi sami pripravljeni nekaj prispevati, da bi imeli normalne pogoje za delo. Med predlogi je bil tudi ta, da bi tržnico pokrili. Ker nimajo sanitarij, bo treba urediti tudi to.

NASILJE MED, NAD in POD MLADOLETNIKI

Na nekatera vprašanja o nasilju je težko najti odgovor, vendar pa so določene ugotovitve le prisotne. Vsak si jih razlaga po svoje, vse je pač odvisno od stališča. Torkat je za nekaj ugotovitev bil naprošen Joško Mezgec, komandir Policijske postaje v Izoli.

V Izoli so prisotne oblike nasilja mladostnikov predvsem v medsebojnih obračunavajih, njeni bo med različnimi skupinami v Izoli sami, kot tudi obračunavanja med skupinami iz drugih mest. Primer takšnega obračunavanja se je pred kratkim dogajal tudi pred SGTŠ, kjer so si prišli navzkriž domači in fantje iz dijaškega doma, spor se je končal s poškodbami. S poškodbami se je končal tudi obračun, kjer se je nekaj kopčanov potrudilo in prišlo poravnati račune z izolanom kar v Izoli. In teh obračunov je zadnje čase kar nekaj. Nekaj je tudi izsiljevanj med mladostniki, vendar so težko dokazljiva. Mladostniki so postali dejavniki tudi pri preprečitvi uradnega dejanja, ko gre za privedbo itd. Nekajkrat so bili policisti pri tem tudi napadeni. Tega je sicer malo, a dogaja se!

Mladostniška objestnost je nemalokrat vzrok takšnemu početju, kot je bilo izvršeno pred osnovno šolo, ko je mladostnik med tem, ko je trajal v šoli ples za silvestrovo, prezel gume na policijskem avtu, ki je bil parkiran pred šolo. Na policijski postaji se oglašajo tudi starši, ki se zaradi nasilja svojih otrok, počutijo ogrožene. Ko gre za nasilje je treba poudariti, da se vedno znova pojavljajo ista imena, ki so očitno motor tega dogajanja. Njihova aktivnost v skupinah je več kot očitna. Ena takšnih imen je trenutno na prestajanju kazni. Če bi te pobudnike nekako izločili iz skupin mladostnikov, bi bilo kaznivih dejanj dosti manj, saj je večina mladostnikov pod vplivom teh kolovodij dobesedno

zapeljana. Če dodamo še to, da je večina, ki sestavlja skupino ravno v letih, ko iščejo potrditev in si želijo biti opaženi, je vse skupaj dobiti bolj razumljivo. Takšen mladostnik namreč še nima izgrajene lastne osebnosti in ga je kot takšnega lahko zapeljati, če misli, da bo z določenim dejanjem zrasel v očeh svojih sovrstnikov.

Prisoten je tudi strah. Pod okriljem strahu se dogajajo tudi spolne zlorabe med in nad mladostniki. Zlorabljeni se zelo težko odločijo za prijavo. Celo v primeru, ko zadevo odkrijejo se dostikrat zgodi, da žrtve o tem nočajo govoriti in so celo pripravljene, iz strahu in zaredi tega, da bi se ne razvedelo, izjaviti, da k spolnim zlorabam niso bile prisiljene ali v njih zapeljane. Zato tudi ni mogoče niti približno določiti obseg in število takšnih dejanj. Na žalost lahko o tem samo ugibamo. So pa vse te stvari o katerih je bilo govora med seboj povezane. Noben prestopnik namreč ne izvaja samo eno izmed opisanih dejanj, temveč je za njih značilno, da se udejstvujejo kjer je pač prilika, saj je prav tako značilno, da ne marajo dolgčasja in jim pride za poživitev življenja skoraj vse prav. Prav jim pride tudi

to, da se dobesedno izživljajo v prometu, saj je vsakodnevno videti mladce na trgu 29. novembra, ki takorekoč izzivajo nesrečo njeni bo z motorjem ali avtom. Kraj je po njihovem prav primeren za to. Tam je namreč pravo zbirališče mladih, tako, da imajo namišljene kaskaderji dovolj gledalcev, ki jih tako potrebujejo.

Pri tativnah ali ropih, gledalcev sicer ni, se pa zato po takšni opravljeni raboti kaj radi pohvalijo vrstnikom. Policiji sicer marsikaj odkrijejo, saj je nemalo mladih prestopnikov, ki imajo precej debel dosje in tudi precej ovad je podanih s strani policije, vendar je naloga policistov predvsem preventiva in jih zato zadnje čase lahko vidimo v Izoli pogosteje na obhodih. S tem je dosežena večja varnost občanov, kar je poglavita naloga policije. Poudariti je tudi treba, da pri postopku z kršitelji postave, policiji po naročilu komandirja pazijo na to, da bi z svojim obnašanjem ne izvali agresije pri obravnavancih. Komandir je zagovornik "blage variante postopka" saj je po njegovem bolj učinkovita pa tudi pritožbe na delo policajev so tako minimalne.

Če bi bil kup prijav, obravnav in dosjejev mladoletnih prestopnikov, ki so bili ob pogramu na komandirjevi mizi vsaj malo manjši, bi morda bilo vsaj toliko prostora, da bi morda lahko na mizo položil vsaj skodelico za kavo. Ker pa prostora ni bilo, tudi kave ne. Vi ste torej krivi nepridipravi, da kave nisem dobil. Ko bi le bili malo manj aktivni. Tako torej! Nasilje ni samo nasilje. Temveč se za njim in ob njemu skrivajo še mnoge druge dejavnosti. Je nasilje morda rezultat, orodje za doseg cilja ali...? Kdor ve, naj me povabi na kavo in pove, še lažje pa boste to storili pismeno ali če pridete osebno na uredništvo. Vrata pisarne so vam široko odprta.

Ivan Vrtnik Blaško

NEKOČ SO ŽIVELI RIBIČI

Slavko Gaberc

9. del

ZATON TRADICIONALNEGA RIBIŠTVA

Ž zakon z dne 17.9.1750 je prepovedal ribičem iz Chiogge (Izolani so jih kot je znano imenovali Čožoti) ribariti v istrskih vodah. To je bil dokaj močan udarec tudi za izolske ribiče, ki so kljub občasnemu nesporazumom s Čožoti uspešno trgovali. Še bolj usoden je bil zakon iz leta 1851, ki je dovoljeval italijanskim državljanom beneško-lombardskega kraljestva ribariti v istrskih vodah, kar je še bolj pospešilo propad domačega ribištva. Zanimalje za to trdo in negotovo delo je naglo upadelo, preostali ribiči pa so raje trpeli lakoto kot da bi šli ribarit. V tistih časih je nastal pregovor: "RIBA JE GOLA IN RIBIČ TUDI", ki naj bi zgovorno pojasnil, da se s tem poklicem ne moreš ne prehraniti ne obleči. Ob istrski obali so tedaj skozi vse leto lovili ciplje, brancine in guate, v poletnih mesecih pa sardelle, sardone, škambre, menole ter na odprtih morju liste. Z željo, da bi obudila in pospešila to pomembno gospodarsko dejavnost je tedanjega avstrijske vlada v začetku šestdesetih let 19. stoletja poslala v Francijo posebnega strokovnjaka, ki naj bi preučeval tamkajšnje

ribarjenje, naprave za umetno gojenje rib, ostrig ali kamenic ter te izsledke vpeljal tudi ob istrski obali. Upoštevajoč francoške izkušnje je avstrijsko ministrstvo za pomorstvo začelo pripravljati tudi nov zakon o ribištvu. Razvoj ribištva so spodbujali tudi istrski deželni zbor in občine. Tako je občina Izola leta 1862 razpravljala o prodaji soli po ugodni ceni, da bi ribiči lahko nasoljene rive prodajali v Benetke. Tedaj namreč Izola ni več imela svojih solin. Leta 1869 je občina preganjala špekulantov z nasoljenimi ribami. V istrskem deželnem zboru pa se je JURAJ DOBRILA potegoval za sprejem novega zakona o ribištvu, ki naj bi upošteval najnovješe izkušnje. Predlog je bil sprejet in deželni zbor je zaprosil vladu naj zaščiti ribolov pri sklepanju trgovskih pogodb s tujino. V publikaciji Istrien iz leta 1863 je prikazan način življenja in delo ribičev. Zapisano je, "da imajo ribiči svoje hiše, revne toda čiste. Na svojem kosu zemlje pridelajo nekaj vina, olja, žita in povrtnin. So trezni in preudarni, svojo, golažu podobno juho (brodet op.a.) znajo za kosilo dobro pripraviti. Radi se pogovarjajo in kadijo svoje pipe. Denar za nakup dobijo s prodajo rib. Življenje jih je naredilo odporne in navadno žive dolgo živ-

jenje. Govorijo beneški dialekt in kljub stalnim stikom s Slovenci ne govorijo slovensko."

RES NIMAMO DOBRIH IGRAČ ?

V okviru letosnjega sejma učil - bil je minuli teden v Ljubljani - je komisija za oceno igrač znova podelila priznanje "dobra igrač". Med dobitniki žal ni Mehana, kljub temu, da to naše podjetje še vedno ostaja največji proizvajalec igrač na slovenskih tleh.

Toda pojdimo po vrsti. Komisija za oceno igrač deluje zdaj že deset let. Kot drugod na svetu, kjer delajo podobne komisije, si je kot temeljni cilj zastavila svetovanje potrošnikom: staršem in tistim, ki z igračami oskrbujejo otroke v vrtcu, in željo, da bi hkrati s tem pripomogla k dvigu domače proizvodnje igrač na višjo kakovostno raven, kar naj bi se dogajalo v strokovnem sodelovanju med oblikovalci in proizvajalcem ter ustreznnimi strokovnimi ustanovami. Komisija ocenjuje igrače na osnovi štirih strokovnih ocen: zdravstveno - higienске, tehničke, psihopedagoške in oblikovne.

Število proizvajalcev, ki so doslej dali v oceno svoje igrače, se je že približalo številu sto, znak dobre igrače pa je samo v zadnjih dveh letih dobilo 98 igrač.

In kaj je pokazalo zadnje leto? Da je med ocenjevanimi igračami vse manj domačih igrač, saj število domačih proizvajalcev stagnira, zelo pa se je povečalo število uvoz-

DOBRA IGRAČA

nikov ozziroma trgovcev, ki na slovenskem tržišču ponujajo tuje igrače. Tudi med dobitniki zaščitnega znaka so tako le širje domači proizvajalci. Komisija to pojasnjuje z dejstvom, da je slovenska "pamet", ki naredi dobro igračo, v primerjavi z velikimi in tudi dobrimi tujimi proizvajalci, majhna, v trgovinah pa se kaže velika odprtost tržišča in posledica velikega uvoza. Selekcija pri ocenjevanju igrač je enaka za vse, kar pomeni, da so domači proizvajalci dali v oceno malo igrač.

Kakšna pa je ob vsem tem vloga našega Mehana?

Dr. Ljubica Marjanovič, ki pri ocenjevanju sodeluje že od vsega začetka, nam je pojasnila, da so z našo tovarno igrač vsa leta dobro sodelovali, oboji so imeli pri tem dobre in slabe izkušnje in vse do leta 1989 so dobili tudi veliko priznanj. Menda ni nikakršna tajna, da niti enkrat samkrat niso prišli na podelitev diplome in zaščitnega znaka dobra igrača. Očitno je, meni dr. Marjanovičeva, da je šel Mehano trend v drugo smer, ko ne proizvaja svojih igrač, temveč dela predvsem za tuje trge, kar pa komisiji nalaga dodatno težavo. Po pravilu, da proizvajalec ne sme zanemariti domačega tržišča in mora igrače opremljati tudi s slovenskimi napisi in navodili, se v primeru zanemarjanja le tega, ocena ne izteče v prid proizvajalca.

Seveda se ob tem pojavlja še ena izguba za igrače, ki jih Mehano prodaja doma. Vse igrače, ki si prisluzijo naziv in znak dobre igrače, imajo po zakonu zmanjšan davek z 20 na 5 odstotkov, so torej cenejše, kar za kupca ni zanemarljiv odstotek. Vendar lahko trgovcev manjši davek obračuna le, če imajo igrače ustrezeno oznako. Zagotovo je v trgovinah še kaj Mehano igrač, ki so si tak znak prisluzile (ta namreč še vedno velja, če se kakovost igrače ni spremnila), in zna biti, da bi si ga še kakšna, če bi jo poslali v oceno, pa četudi ni zgolj proizvod domače pameti. Pod enakimi pogoji kot to počnejo uvozniki. Je mogoče, da se doma vsaj ta računica ne izide.

Neva Zajc

Šiviljstvo in modno oblikovanje

Kramar Irena

Izola, Pekarniška 1, tel.: 62-009

Tokrat sem vam
narisala
nekaj novih
"jeans" idej.
Kavbojke iz katerih
izrežemo
pravokotnike in
trikotnike
predstavljam
odlično
rešitev za vroče
poletne dni.
Da se kavbojke
nebi cefrale
si pomagamo z
prozornim

lakom za nohte. Našito srce na zadnjici deluje zelo
mladostno. Sami si lahko izmislimo fantazijski motiv in ga
z barvami za blago narišemo na kavbojke ali jeans majico.

LUKNJA V MORJU ALI POPUST NA LOVOPUST

Povest o dobrih ribičih, da o ovkah na Slavniku
niti ne govorimo piše: V. Bernetič

In še en egotrip:
"Tisto, česar doslej niso storili politiki, bomo danes mi, ribiči!"
Boris Dolničar, Slovenija, P.N. 20/94

"Ooo, Piero, come va Piero!?"
"Ooo, Angusigulo! Si tira avanti, si tira! Finche il mus cam-
pa, poi anderemo a pie..."

*Ljudje v pristanišču so mu pravili Angusigulo. Suh je bil kot trlica. Skril se je lahko za svojo ribiško palico, ko je vlekel na pomol iglice (angužigule) in šjebole. Za svojega sta ga vzela Barba Šime z ženo in ga izučila za ribiča. Pomagala sta mu opremiti "saccalevo" za lov sardel s krožnimi mrežami plava-ricami. Barko je kasneje predelal v kočo za ribolov z globinski-
mi povlečnimi mrežami... glej predhodne objave...*

V novi državi ni bilo nič bolje. Ribičem ni posijalo sonce! Prvo zimo je Johnny še nekako preživel. Brez kakšne uradne koncesije za ulov, je zajel kar dva vagona cipljev - tega belega zlata Piranskega zaliva. S kolegi iz Umaga - Kekom in Primom na sosednji barki in s Perotom na svoji, je Johnny razvlekel ludar (cca. 300 m dolge in obtežene vrv). Čez skoraj vso sredino zaliva so tako razvlekli "za ribe strašno oviro", ki je zlatorepke privedla na kup - v gosto jato takoj, da jih je bilo lahko zajeti tudi z voligo. Dosti lažje pa je šlo s kočo volante - z lebdečo povlečno mrežo razpeto kot velik žakelj med obema barkama in čez vso zbrano jato rib. "Ta način ulova cipljev je bil res najstarejši! Običaj še iz časov piratov in čožotskih upadov!" so menili poznavalci. "Nesramnost zdaj!" so zapisali novinarji.

Morska milica je nekaj trobila za njimi, ko so odhajali proti Zambratiji... Ribičem ni bilo nikoli jasno zakaj obalna straža patruljira s takim huronskim hrupom po ribolovnem rezervatu! Ribe se splašijo že, če ribič nerodno zavesla, kaj šele, če če pripluje na sredo jate s polnim gasom in z nemogočim "razštelanim" motorjem. Zaradi hrupa ribiči niso razumeli ali piskajo policaji, ali pa razstelani ventilji njihove barke! Tudi vse še preostale ribe zlatoperke so se zaradi "kažina v policijski makini" razpodile - razkopile po vsem morju! Tisti dan je bilo res veselo po vseh savudrijskih naseljih. Šjevoli so hitro našli ponve pod kamini Zambratije, Bašanije, Mazurije, Volparije in vse do vrhov Čičarije.

Denar od iztržka so si bratsko razdelili - kot v starih časih! Tratta je tratta! Dogovore je treba spoštovati! Kdor je šival mreže, ta bo lovil. Tako je tudi bilo! Zadovoljni so bili tudi marikulturisti iz zaliva. Vedeli so da ciplji zbijajo ceno gojenim brancinom, saj le te do junija težko prodajajo, če je dosti cenejše bele rive. Tako so imeli zagotovljen trg za brancine že pred začetkom sezone! "Zadovoljni oni, zadovoljni mi!" je menil Johnny, ko se je vračal mimo Lukinov in Gračiča proti domu. Spotoma je kupil še dve kuli ovčjega sira od kolega izpod Slavnika.

Težje je šlo pomladni, ko je skopnel denar zaslužen na Čičariji in izpod Slavnika ležečih krajih. Da bi zlobnal skupaj ekipo za novo šakalevo ni bil pravi čas. V Gradežu je najel novo barko, trdno odločen podaljšati svojo ribiško zgodbo. Barka je bila specializirana za nabiranje školjk tipa "turbosoffiante ali "idrulica", kot ji pravijo. Z veliko košaro je izpihal školjke izpod peščenega dna in jih s pomočjo številnih vodnih curkov lovil v kovinsko kletko. Tako je iskal školjke tam, kjer je vedel, da je dno peščeno ali polno luponik ali večjih detritov. Včasih je cele noči prebedel ob sonarju (ehosonderju), ko je vlekel globinsko mrežo na koči, sedaj pa mu je takratno "čitanje" morskega dna še kako koristilo. "Pošte" za školjke je tokrat iskal "po spominu". Dober ribič postaneš šele takrat, ko imaš za seboj toliko morskih milj, da bi z njimi lahko obkrožil svet! mu je pravil Barba Šime...

Na pomol so prihajali ljudje "prodajat" zjala. Gledali so na Johnnnyev "turbo" kot na kakšno čudo iz živalskega vrta. Resni gospodje iz Kopra so brke in odkimavali z glavo. Nekaj jim ni štimalo....

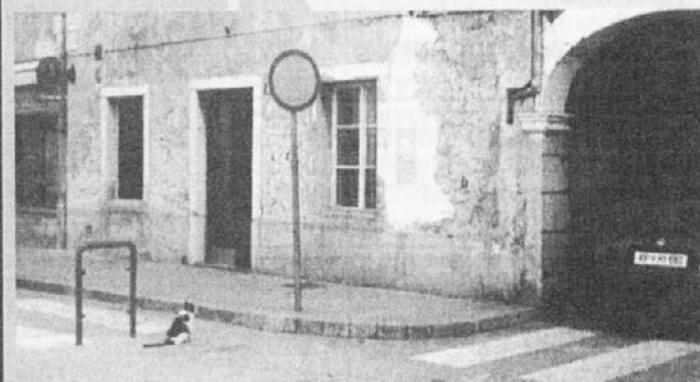
se nadaljuje

3.del

Izolski Zdravstveni dom je dobil nov koristen pripomoček, znan pod imenom ULTRAZVOK. Naprava je v glavnem namenjena ginekologiji za odkrivanje nosečnosti in nadzorovanje dogajanja v notranjosti človeškega telesa.

Prvi je v prisotnosti direktorja Zdravstvenega doma, dr. Marina Ferfolje aparatom preizkusil ginekolog dr. Miloševič. V zadnjem času je res začutil nekakšne popadke, vendar je s pomočjo naprave ugotovil, da ni noseč ampak je bilo vse skupaj posledica pasulja, ki ga je pojedel za malico.

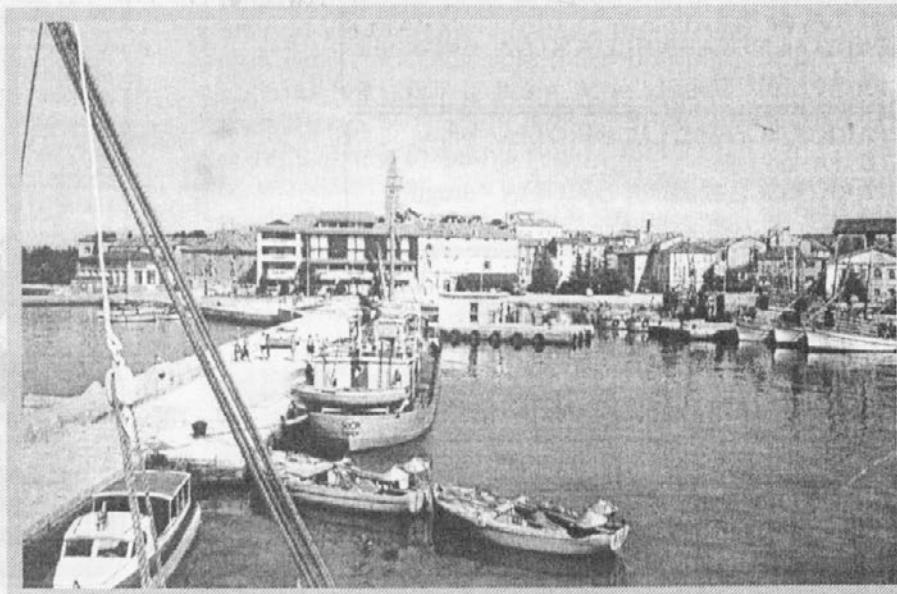

Na fotografiji je navadna potepuška mačka, ki je kljub pomanjkljivi vzgoji presenečena nad dejstvom, kako celo izobraženi ljudje ne poznajo prometnih znakov. V Verdijevi ulici je namreč opazila parkirane avtomobile trgovcev, gostincev, gradbincev in celo spomeniških varstvenikov z direktorico na čelu. Da ne bi obtoževala po krivem si je še enkrat ogledala znak in se prepričala, da ima prav.

Na fotografiji so jadrinci, udeleženci druge regate za spomladanski pokal v koprskem zalivu. Kot ste opazili na fotografiji ni nič videti iz česar sklepamo, da je naš reporter Orlando na fin način povedal, da mu moramo kupiti boljši teleobjektiv.

VSI IZOLSKI POZDRAVI

AKCIJA OČISTIMO SVOJE OKOLJE - POMLAD 1994

PROGRAM ODVOZA IN MESTA ZBIRANJA ODPADKOV

KRAJEVNA SKUPNOST STARO MESTO OD 28.3. DO 4.4. 1994

VELIKI TRG - Pri ribiču

TRG PRI STARI BOLNICI
od 28.3. do 31.3.

KRIŽIŠE ULICE SERGEJA MAŠERE
IN ULICE BORISA KRAIGHERJA
od 1.4. do 4.4.

KRISTANOV TRG

GREGORČEVA - KAŽIPOTNA ULICA

TRG PADLIH
od 28.3. do 31.3.
KOSOVELOVA - DOM UPOKOJENCEV
od 1.4. do 4.4.

STIČIŠE LJUBLJANSKE IN KOPRSKE ULICE
28.3. do 31.3. (do začetka gradbenih del)
KIDRICEVO NABREŽJE - OB STOLPU
od 1.4. do 4.4.

TRG 22. JULIJA

od 28.3. do 31.3.

SMARELIJEVA ULICA pri Marini
od 1.4 do 4.4.

KRAJEVNA SKUPNOST LIVADE od 11.4. do 17.4. 1994

KAJUHOVA ULICA - pri izlivki

VELUŠČKOVA ULICA - pri trgovini

ULICA IX. KORPUSA - pri Marketu
od 11.4. do 13.4.
IX. KORPUSA - pri otroškem igrišču
od 14.4. do 17.4.

ALOJZA VALENČIČA - zgornje parkirišče

FRANJA MARUŠIČA - parkirišče

ISTRSKEGA ODREDA - pri težmeru
od 11.4. do 13.4.

PARTIZANSKA - VELUŠČKOVA -stičišče ulic
od 14.4. do 17.4.

PARKIRIŠČE EMILIA DRIOLIA - prvo
od 11.4. do 13.4.

PARKIRIŠČE EMILIA DRIOLIA - drugo
od 14.4. do 17.4.

KRAJEVNA SKUPNOST KORTE OD 25.4. DO 2.5. 1994

ŠARED MALIJA NOŽED CETORE

KORTE - pred zadružnim domom

KORTE - pod vasjo MEDOŠI BAREDI

KRAJEVNA SKUPNOST II. - IZOLA MESTO OD 5.4. DO 10.4. 1994

ŽUPANČIČEVA ULICA - na koncu ulice
od 5.4. do 7.4.

KRASKA ULICA - pri bloku malih stanovanj
od 8.4. do 10.4.

PREKOMORSKIH BRIGAD pri GŠC

OKTOBRSKIE REVOLUCIJE - pri otroškem igrišču
od 5.4. do 7.4.

PRI TRAFI POSTAJI
od 8.4. do 10.4.

PLENČIČEVA ULICA - pri gasilcih
od 5.4. do 7.4.

OKTOBRSKIE REVOLUCIJE - pri vrtcu
od 8.4. do 10.4.

DANTEJEVA ULICA - uvoz za Marino
od 5.4. do 7.4.

PARKIRIŠČE PARK ARRIGONI
od 8.4. do 10.4.

TOMAŽIČEVA ULICA - hotel Delfin
od 5.4. do 7.4.

PARKIRIŠČE PRI SIMONČKU
od 8.4. do 10.4.

KRAJEVNA SKUPNOST JAGODJE-DOBRAVA OD 18.4. DO 24.4. 1994

PRI DOMU KS JAGODJE - DOBRAVA

CESTA V JAGODJE - križišče z ulico S. Allendeja

PROLETARSKIH BRIGAD - pri otroškem igrišču

STRMA POT / CESTA POD VINOGRADI
od 18.4. do 20.4.

NA TERASA
od 21.4. do 24.4.

CESTA V JAGODJE IN HUDOURNIŠKA
od 18.4. do 20.4.

VRTNA ULICA - OB HUDOURNIKU
od 21.4. do 24.4.

MLADINSKA ULICA - na začetku
od 18.4. do 20.4.

ILIRSKA ULICA - SENČNA ULICA
od 21.4. do 24.4.

OLJČNA ULICA in NA GRIČU
od 18.4. do 20.4.

OB PROGI - na začetku
od 21.4. do 24.4.

Vsek zaobljen okvir pomeni kontejner za smeti. Če ob kontejnerju ni datuma pomeni, da bo kontejner tam stal vseh 7 dni akcije. Če je en kontejner za več območij upoštevajte datum ob določeni ulici, trgu ali križišču. Pazite tudi na red okoli smetnjakov !

NOGOMET NEDELJSKA SIESTA

Tako dolgočasne predstave izolski ljubitelji nogometa že dolgo niso videli. Prav nič pretiravanja ni če pritrdimo kakšnim 300 gledalcem z izolskega stadiona, da je bil prikazan nogomet na tretjeligaški ravni, pa še tam pokažejo igralci več borbenosti in želje za zmago. Domači so pozabili na brezno pred katerim so stali še nekaj tednov nazaj, skromna izplačila igralcem (menda 300 DEM za tiste iz prve linije) pa so delovala obratno kot so v klubu pričakovali. Igralci so se komaj premikali po igrišču, Želko je bežal od žoge, od Perkata se je vsaka odbila k nasprotnikom, Čačič je bil izgubljen, Čuček neviden, Gregorić pa je menda celo igral. Nič čudnega, če so nekateri gledalci ob koncu zahtevali vstopnino nazaj, saj bi se za ta denar lahko dolgočasili tudi doma. Med vzroki za tako slabo igro so zagotovo tudi težave trenerja Žlogarja, ki preprosto nima dovolj igralcev, hkrati pa s svojimi posagi v izdelan koncept igre

ob popolni zasedbi ekipe, pri igralcih vzbuja dvome v lastne sposobnosti. In če težave s konceptom igre še razumemo, ne razumemo odnosa igralcev do gledalcev. Če bi namesto njih igrali nogometni sosednjih Kort, ki nastopajo v primorski ligi, bi bilo videti več od nogometne igre. Popolnemu dolgaču so se povsem prilagodili gostje iz Ljubljane, ki so res mlado moštvo, vendar mladost še ni zadosten razlog za plačano dolgočasenje gledalcev. Edino resno priložnost na tekmi je imel domači napadalec Čačič, ki je silovito strejal z desetih metrov, vratar gostov pa je vrhunsko obranil. In to je vse, kar je o tekmi vredno povedati. Poleg podatka, da je Želko praznoval 26. rojstni dan.

IZOLA: MAVRICA 0:0 (0:0)

Izola, 20.-, stadion Izole, gledalcev 300, vreme lepo, igrišče slabo za igro. Sodnik Tivolt (Kranj) 6. Rumeni kartoni: Miškič in Jerak (Mavrica)

Ta Manj Slabi Od Ta Plavih

Starc (b.o.), Čotar 5, Tosič 5,5, Ružnič 6, Bizjak 5 (Stampfer 5), Čendak 6, Čuček 5 (Hasanagić b.o.), Perkat 4,5, Gregorić 4,5, Čačič 5, Želko 5

MLADINCI

MURA : IZOLA 5:1 - Da bi bila nedelja kar se da neuspešna so poskrbeli tudi mladinci, ki so v Murski soboti izgubili kar s 5:1, vedeti pa je treba, da so igrali s prvouvrščenim moštvom slovenske mladinske lige.

KADETI

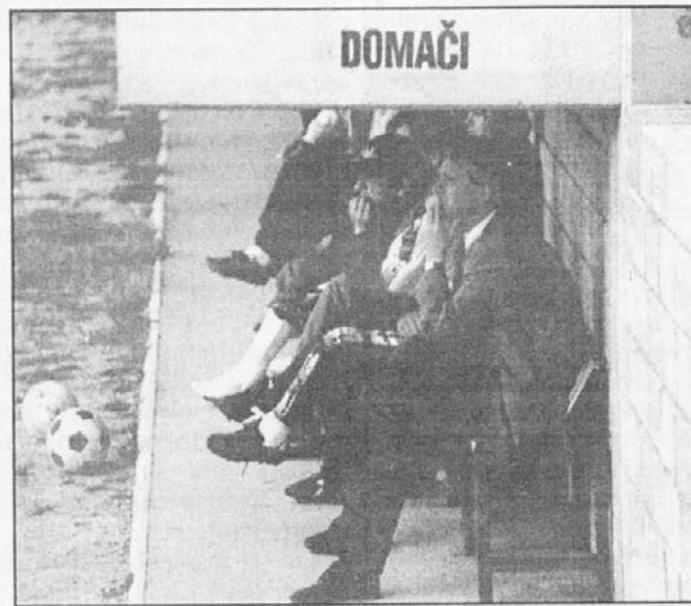
MURA : IZOLA 2:0 - Kadeti so se bolje odrezali od starejših vrstnikov, kljub temu pa so s tremi točkami trdno na zadnjem mestu prvenstvene lestvice.

PIONIRJI

IZOLA : KOPER B 8:0 - Po visoki zmagi so izolski pionirji na vrhu prvenstvene lestvice v obalni pionirski ligi, enako točk pa ima tudi ankaranski Galeb.

BLACK IS BLACK

DOMAČI

ODBOJKA SPET PORAZ

Izolski odbojkarji nadaljujejo serijo porazov. V soboto so vknjižili nov domači poraz, tokrat proti dobri ekipi Brezovice z rezultatom **1:3 (15:10, 7:15, 3:15, 10:15)**. Edina svetla točka je bila pravzaprav le igra domačih, ki niso razočarali, zato pa so razočarani oni, saj so povsem brez denarja in je obstoj ekipe pod velikim vprašajem. Enako velja za mladinsko in pionirske vrste, saj z devetimi tisočaki mesečne subvencije pač ni mogoče preživeti.

Jadranje BRČIN, DEKLEVA, KOŠIR

Na drugi regati za spomladanski pokal, ki so jo tokrat organizirali v koprskem Jadru so bili Izolani uspešni, saj sta v razredu Evropa prvo in drugo mesto osvojila Branko Brčin in Vesna Dekleva (oba Olimpic Izola). In če je bila njun uspeh pričakovani je toliko bolj prijetno presenetil optimist Rok Košir iz Burje, ki je zasedel drugo mesto pred mnogimi znanimi jadralci in reprezentanti v tem razredu. Tretja in zadnja regata spomladanskega pokala bo v izolskem zalivu, v organizaciji Burje, ki je letos organizator kar petih pomembnih jadralnih regat, med katerimi gotovo izstopa velikonočna mednarodna regata, ki bo na vrsti že čez 14 dni in bo hkrati tudi kriterijska regata za razreda Evropa in 470.

MEKIČ NA ŠVEDSKO

Res je bil zadnji dve sezoni igralec Kopra, a je bil vendarle predvsem Izolan in nadvse dober nogometni. V ponedeljek zvečer se je poslovil od priateljev in zdaj je že na poti v Skandinavijo, kjer bo nastopal za neko švedsko drugoligaško ekipo. Bilo je veliko žalosti in spominov na lepa izolska leta, toda eksistenza je eksistenza. Srečno Slaviša.

ROKOMET 2. LIGA MOŠKI

PREVISOK PORAZ S PRVAKI

Izolski rokometni so v soboto odšli na težko gostovanje na Kodeljevo (Ljubljana) in proti vodilnemu istoimenskemu muštvu, ki premočno vodi v tem prvenstvu, gladko izgubili z rezultatom 24:15. Po poročilih s tekme Izolani niso bili podrejeni tekmemecem in bi z nekaj več športne sreče lahko iztržili bistveno ugodnejši rezultat. Vsekakor pa je opazen napredok v kvaliteti in to so dobri obeti za naslednjo prvenstveno sezono

PRIMORSKA LIGA TITANIC POTOPIL IZOLO B

Sežanski Titanic, drugouvrščeno moštvo primorske zimske lige je v Izoli visoko premagal domačine z rezultatom 18:27. K porazu ni kaj dodati razen tega, da se je treba za dober rezultat pač bolj potruditi.

ČAROBNI ZVOKI HARFE

Tekmovanje mladih glasbenikov

PRVIČ TUDI NA REPUBLIŠKI RAVNI

V Ljubljani poteka od 20. do 27. marca triindvajseto tekmovanje mladih glasbenikov Republike Slovenije, ki ga vodi komisija Sveta za glasbeno izobraževanje v skladu s cilji in nalogami Evropske unije glasbenih tekmovanj za mladino in Evropske unije glasbenih šol, saj je tudi Slovenija uradna članica obeh evropskih asociacij, v delo žirij pa vključuje poleg naših tudi priznane tuje strokovnjake. Prvič so se republiškega tekmovanja mladih glasbenikov udeležile tudi učenke harfe iz razreda SVETLANE JOKSIČ-PERIČ iz Kopra in DALIBORJA BERNATOVICA iz Velenja. V štirih kategorijah je nastopilo kar štirinajst harfistk iz Kopra in Velenja, ki so na Glasbeni šoli Vič-Rudnik navdušile prisotno občinstvo s pestrim in privlačnim glasbenim programom. V kategoriji I.A so po vrstnem redu nastopile: DEBASSA JASMINA, ŽELEZNICKA URŠKA, GABERC ANJA, CENČIČ AJDA, NEŽMAH SAŠA, MIKLAVČIČ NINA, KOLARIČ MIRJAM in RUŽIČ MARINA. V tej kategoriji je žirija največ točk dodelila Mirjam Kolar, Anji Gaberc in Jasmini Debassa. V kategoriji I.B so nastopile PETAVS MATEJA, AŠČIČ URSULA in JOKSIČ LUČKA, po mnenju žirije pa je največ točk zbrala Mateja Petavs iz Kopra. V kategoriji II.A sta se predstavili KARIŽ MAJA in TANACKOVIČ TATJANA, v kategoriji II.B pa je z najdaljšim programom (Hasselmans, Mortari, Salzedo, Ciglič) nastopila ŽERJAL TINA. Ob brezhibnem izpeljanem tekmovanju velja omeniti, da je žirija (predsednik: RUDA RAVNIK-KOSI, člani: BRONKA PRINČIČ, MOJCA ZLOBOKO, PATRIZIA TASSINI) dosledno upoštevala nov pravilnik o točkovjanju, ki je vsled izjemne rigoroznosti izvabil marsikatero gremko solzo pri nastopajočih dekletih. Pritrditi velja besedam ravnatelja koprsko Glasbene šole BORUTA LOGARJA, da so zmagovalke vse učenke - od najmlajše Marine Ružič (letnik 1985) do "najstarejše" Tine Žerjal (letnik 1976), saj prav nobena ni razočarala, temveč prav nasprotno - s svojimi glasbenimi nastopi so prav vse dokazale, da je za njimi dolgotrajno in vztajno garaško delo, ki je poleg že izkazane nadarjenosti najboljši obet za njihov nadaljnji glasbeni razvoj. Še enkrat torej iskrene čestitke mladim koprskim in velenjskim harfistkam in njihovim mentorjem Svetlani Joksič-Perič in Daliborju Bernatoviču za nepozaben glasbeni nastop v Ljubljani.

Slavko Gaberc

foto: Marija Gombać

Tina Žerjal in najmlajše harfistke iz razreda Svetlane Joksič Perič

ŠTRAJK KNJIŽNIČARJEV

Pravzaprav bo za vest o zagroženem štrajku slovenskih knjižničarjev, ki je napovedan za 31. marec najbolje, če kar povzamemo dopis, ki ga bodo na ta dan lahko edinega prebrali obiskovalci knjižnic v Sloveniji. Tako le so zapisali:

Spoštovani bralci!

Naša temeljna naloga je, da Vam hitro, učinkovito in prijazno posredujemo gradivo ali informacijo, ki jo želite. Te naloge se jasno zavedamo in jo z veseljem opravljamo. Seveda pa mora biti za to izpolnjen temeljni pogoj - to je, da država razume naše delo in Vašo potrebo in knjižnicam omogoči sredstva za nakup knjig. Kljub neštetim opozorilom z naše strani je odgovornost za nakup novih gradiv zamrla nekje med republiškim ministrstvom za kulturo in ministrstvom za finance. Deležni smo samo obljud in izgovorov. Smatramo, da v takšnih okoliščinah nima več smisla nadaljevati z delom in tako prikrivati nezainteresiranost ali nesposobnost posameznih ministrskih resorjev.

Zato je Zveza knjižnic 16.3. 1994 sklenila, da bomo z 31.3.1994 vse slovenske knjižnice ustavile izposojo za toliko časa, dokler se finančno stanje ne uredi.

Izčrpali smo vse možnosti strokovnega prepričevanja, zato Vas prosimo, če naš ukrep sprejmete z razumevanjem.

Zveza splošnoizobraževalnih knjižnic Slovenije

O razpletu bomo seveda obširneje zapisali v naslednjem Mandraču.

OCVIRKI OCVIRKI

SLAVKO GABERC, Izolski publicist in Mandračev dežurni literarni kritik ter profesor agilitija se zadnje čase "ubada" tudi z zgodovino morskega ribištva. Ker ribari v bolj ali manj kalnih vodah zaprašene literature in v arhivskih virih, mu zelo rad nagaja mandračev tiskarski škrat, sicer zelo oddaljen sorodnik pesniških muz.

Njegova knjiga v tisku "Nekoč so živelji ribiči" ima še pred izidom dober odziv javnosti, sicer v obliki negativnih kritik. Te pa v sodobnem trženju igrajo glavno vlogo. Ob branju pričujoče zgodovine ribičev se takoj vidi, da avtor ni še videl ribiške barke od blizu, kaj šele, da bi na nej ribe lovil. Mojster zamiznega ribolova sicer obvlada sintezo "verodostojnih" literarnih virov, ki razen statističnih zgodovinsko resnico nimajo opraviti skoraj nič. Koliko pa ima statistika opraviti z ribištvom pa vsemi vemo. Tako se, naprimjer, iz konteksta lahko razume, da so ribiči včasih lovili v SANDALIH kamenice in ploščice na parangal, kar bi v sodobni terminologiji lahko razumeli, da so ribiči včasih lovili s fizolerami - čupami (sandoli) s parangalom. Vendar, za božjo voljo, ne kamenice (ostrike) in morske plošče (pašere) s parangalom! Seveda so včasih Izolani rabili fizoler - sandole za hitro veslanje proti Trstu in nazaj, kar pa z ribolovom ni imelo dosti opraviti. Ob branju nam postane takoj jasno, da je bilo naše morje v vsej ribiški zgodovini le nekoliko večje od Slavkove kopalne kadi. Gleda na ugodno kritiko, ki jo je v predzadnjem Mandraču napisal morskim biologom ob izdaji tematske številke Proteusa svetujemo, da rokopise da najprej v roke mag. Lovrencu Lipeju z Morske biološke postaje.

MANDRAČ V NAJEM ?

Med lastniki plovil, ki imajo le-ta na komunalnih privezih, posebej pa med nekaterimi popoldanskimi ribiči se je v zadnjih dneh razširila misel o tem, da bi organizirano zaprosili za koncesijo nad upravljanjem mandrača.

NOV URNIK POSLOVANJA SPLOŠNE BANKE KOPER

V okviru programa posodabljanja in racionalizacije poslovanja uvajamo v Splošni banki Koper deljeni delovni čas.

Od 28. marca 1994 boste lahko Vaše denarne zadeve urejali:

<i>od pondeljka do petka :</i>	<i>8,30 - 12,00</i>
	<i>15,00 - 17,00</i>
<i>sobota</i>	<i>8,30 - 12,00</i>

Različne oblike brezgostovinskega poslovanja Vam omogočajo opravljanje finančnih poslov tudi v času, ko so naša bančna okenca zaprta.

OBIŠČITE NAJBLEDJO ENOTO SPLOŠNE BANKE KOPER!

Z veseljem Vas bomo seznanili z možnimi oblikami poslovanja in skupaj poiskali najprimernejše za Vas.

splošna banka koper

MESAS

pooblaščeni prodajalec

Chrysler Jeep

ODPRILSMO**NOVO TRGOVINO Z AVTOBOMILI POD TRIBUNAMI STADIONA**

ODPRTO VSAK DAN OD 09.-12. in 15.-19. ure

ALOJZ MESARIC Čankarjev drevored 42, Izola
tel./fax: 066/67-236

Mandrač je trenutno zares neurejen, k temu pa še največ prispevajo prav lastniki plovil, ki jih brez posebnega nadzora ali dogovora privezujejo v dve ali celo tri vrste. Seveda bo tudi mandrač prej ali slej prišel v koncesijo, zelo verjetno pa je, da se bo zanj potegovalo komunalno podjetje, ki ga že ima v upravljanju. Če temu ne bo tako pa bo morebitni drugi koncesionar moral predvsem poskrbeti za kad-re, ki že delajo na tem področju, kar seveda ni tako preprosto rešljiva naloga.

MANDRAČ je tednik KS občine Izola
Naslov: Veliki trg 1, 66310 Izola,
tel./fax.: 066/61-139
Predsednik časopisnega sveta: Zorka Sosić
Glavni in odg. urednik: Drago Mislej
Uredništvo: D. Mislej, V. Ostrouška,
N. Zajc, T. Ferluga, Orlando H.
(fotoreporter), E. Šahbaz, I.
Vrtnik-Blaško, I. Knez, S. Gabrc
Tehnični urednik: Davorin Marc
Tednik izhaja v nakladi 6000
izvodov, cena 0 Sit.
Založnik, elektronski prelom:
GRAFFIT LINE, doo Izola, 61-139
Tisk: Pigraf Piran

Izola**Drevored 1. maja 4A****Tel.: 066/67-050**

Hitrim in kvalitetnim fotografskim storitvam
- od fotografiranja do razvijanja filmov, izdelave fotografij, vizitk itd.-
smo dodali še bogato založeno trgovino s fotomaterialom,
fotoaparati, albumi za fotografije in vsem, kar sodi zraven.

Veselimo se Vašega obiska.

FREE
invest d.o.o.

MARKET
ŠPEZA

NOVO ODPRTA TRGOVINA Z ŽIVILI IN MEŠANIM BLAGOM V CONI MALE INDUSTRIJE
(Livade).

Stalne stranke imajo posebne ugodnosti z **IZKAZNICO ZAUPANJA**

Market ŠPEŽA, Cona male industrije B 33, IZOLA
TEL.: 066 / 65-293, 65-753, 65-754, FAX.: 65-293

ODPRTO:

Vsak dan od 7.00 do 18.00
nedelja in prazniki od 8.00 do 12.00

VABIJO, KRIMIKALJE, ...

GALERIJE

INSULA - Še vedno je na ogled prodajna razstava del priznanih slovenskih slikarjev, grafikov in kiparjev.

Galerija Alga - Svoja dela razstavlja Adolf Mljač iz Celja. Predstavlja se s slikami naslikanimi v tehniki pastela in gvaša, ponekod pa vključi tudi kolaž. Razstava je postavljena tako, da si dve različni tematiki stojita nasproti. Na eni strani "portreti" bojevnikov, s katerimi Mljač prikaže grotesknost in nesmiselnost vojskovanja, na drugi pa lepoto kopalcev in pokrajine. Razstava bo na ogled do 6.aprila.

KINO

Petek, 25.3. in sobota, 26.3.

ROMANCA V SEATLU, ameriški, ob 16, 18. in 20. uri

Nedelja, 27.3., ponedeljek 28.3., torek, 29.3.

V IMENU OČETA, ameriški, ob 16., 18.15 in 20.30 uri

Sreda 30.3., četrtek, 31.3.

NINJA ŽELVE, ameriški ob 16. uri

ZADNJI DOBRI MOŽJE, ameriški thriller,

ob 18.15 in 20.30 uri

KNJIŽNICA

Četrtek 24. 3. ob 18. uri v kulturnem domu

Ob mednarodnem letu družine Vas vabimo na predavanje z razgovorom na temo

SPORAZUMEVANJE V DRUŽINI DANES

Problematiko bosta predstavili psihologinji Bojana Gobbo in Majda Golja.

V tem zahtevnem času lovljenja ritma tehnoloških dosežkov človekovega uma je sporazumevanje med družinskim članom ujetem v mrežo posameznikovih želja in sposobnosti, da ga goji, se ga zave ali pa sploh ne. Sporazumevanje nedvomno terja ustrezni čas in energijo, kar običajno pomikamo v nikoli prosti čas. Družinski člani preživljajo popoldneve izven družine. Malo je organiziranih dejavnosti, ki bi istočasno pritegnile celo družino. To je morajo sobivajoči sami najti njim ustrezno obliko sporazumevanja, da je bivanje v skupnosti smiselno. Kaj je torej sporazumevanje v družini, med različnimi generacijami in kako ustvariti dobro sporazumevanje?

GLEDALIŠČE

Petek, 25. 3 ob 20.30

AL CAPONE - STRAJH TRIO - z godali nad POP glasbo. Izvrsten godalni ansambel, ki se ne boji ROCK in POP glasbe. Zelo priporočamo

Sobota 26.3. ob 16. uri

HAJDI - nastop najstniške zvezdnice. **Priporočamo, če ste mlajši najstnik z gorenjskim pedigreejem.**

Torek, 29. marca ob 18. uri v KD Izola

Združenje borcev in udeležencev NOB občine Izola vabi v sodelovanju z Matično knjižnico Izola na predstavitev knjig

NA ZAHODNIH MEJAH 1944, MONOGRAFIJA O KAJUHU in GREKOBA SRBSKE POGAČE.

Knjige bodo predstavili avtorji: Franc Čvargelj-Zorko, dr. Emil Cesar in Mitja Hribovšek.

Območni organizaciji Rdečega križa Izola in Piran vabita na SPREJEM KRVODAJALCEV, ki bo v petek, 25. marca 1994 ob 19. uri v restavraciji Srednje gostinske in turistične šole.

Ni kaj, pomlad je izbruhnila in življenski sokovi se spet veselo pretekajo. Pomlad se najprej pozna pri mladih pretepačih, ki ob lepem vremenu vskipijo in komu po gobcu naložijo. Pozna se tudi pri fletnih mladcih, ki na poseben način snubijo gostinke. Nekdo pa je svoje pomladansko veselje izkazal na gradbišču v Livadah, kjer je razbil stekla na kontejnerju in napravil za 50000 tolarjev škode.

Razbili so ga

14.3. je občanka vznemirjeno javila na postajo, da so ji pred gostinsko šolo pretepli sina, tako da je moral poiskati pomoč v bolnišnici. Storilci so bili izsledeni in so predani v nadaljnji postopek.

Masturbator za gostinke

Iz SGTŠ-ja so poklicali in vznemirjeno povedali, da se v vozilu pred intrenatom neznanec samozadovoljuje vsem na očem. Tipa so povabili na razgovor in ga predali v nadaljnji postopek. V letošnji gledališki sezoni je to bila že druga tovrstna predstava za gostinsko in izven.

Naraščajoče izsiljevanje

Mlajša mladoletnika sta naznana, da ju njun nekaj starejši znanec izsiljuje. Od njiju je zahteval denar, grozil pa jima je z batinami in maščevanjem. Tudi to zadevo so dečki raziskali.

Nezadovoljen s policisti

15.3. je na postajo poklical neznan moški in dečkom povedal, da so v Izoli pretepli njegovega sina, ki je bil prepeljan v bolnišnico. Med pogovorom je neznanec, ki se ni želel predstaviti, namignil, da bo pretepel vse izolske policiste, ker ti ničesar ne ukrenejo. Policisti so pri preverjanju ugotovili, da je bil bolnišnico resnično pripeljan srednješolec. Zoper storilce je uveden postopek.

Otroke kradejo?

17.3. sta dva otroka povedala, da ju je lovil neznanec v črem mercedesu tržaške registracije. Nasprotno so se v zadnjih dneh razširile govorice o črnih avtomobilih, ki sledijo otrokom. Zadevo raziskujejo policisti in kriminalisti, kaj več pa še ni znano.

V prejšnjem tednu so na postaji zabeležili samo eno prometno nezgodo. Po dolgem času sta se vendarle spet sprla bivša zakonca, ki sta precej časa živel v simbiozi, policisti pa so iskali nekega tipa, ki je menda hodil okoli s pištolem za pasom.

LEPO JE v naši domovini

BUTI MLAD

foto Orlando